

H i sao không g i là Hoàng Hôn hay Ch ng V ng gì đ i lo i v y, ông b o, bu i chi u còn n ng, ng i ngh sĩ còn có ý nghĩa s ng trên đ i.

Nhà Bu i Chi u n m t n cùng con h m Cây Còng. H m c t. Nhà toàn ng i già, là ch trú ng cho nh ng ngh sĩ c i l ng, ngh sĩ hát b i m t th i vang bóng. Tính ra, ch có ông già Chín Vũ là vô danh ti u t t. Nh ng ông là m t trong nh ng ng i sáng l p ra nhà Bu i Chi u, t ông còn đ t tên cho nó. H i sao không g i là Hoàng Hôn hay Ch ng V ng gì đ i lo i v y, ông b o, bu i chi u còn n ng, ng i ngh sĩ còn có ý nghĩa s ng trên đ i. Nhà Bu i Chi u nghèo, chi phí đ a vào kinh phí t trên qu n, t lòng h o tâm c a bà con g n xa, c m b a nhi u i là nhi u rau mà ít x u th t. V y mà ai n y đ u vui, b i cu c s ng tr c đây c a h còn nghèo h n, nghèo không th t, nghèo r t m ng t i. Ng i i chùa, ng i bán vé s , ng i ng công viên, ng i hát rong, ít ai có nhà đ v . Sum h p Bu i Chi u, có kh m t tí mà còn đ c hát. Ngh sĩ mà, mi n đ c hát, mi n hát mà có ng i nghe là s ng r i.

Đ ki m chút đ nh ti n ph thêm th t cá cho b a ăn, ông già Chín đi bán vé s , v a có ti n v a tìm tung tích c a anh ch em đang còn l u l c. Đào H ng l i gánh chè đ t n hang cùng ngõ ngách. Th y m i ng i ái ng i, đào H ng b o: "C đ em làm, em v i anh Chín còn tr , còn s c kh e..." Nói tr là tr i trong nhà Bu i Chi u ch ông Chín Vũ đã b y m i, đào H ng cũng sáu m i b n. Bu i sáng, ông Chín gánh gánh chè đ a đào H ng ra đ u h m, đ ng d i g c cây còng già cóc già ki t, già t i m c nó h ng thềm tr hoa n a. Ông già trao đòn gánh l i cho bà, r i đ ng t n ng n nhìn bóng bà xa đ n trên đ i l , ti ng rao chè bu i s m nghe ng t l m, vút cao. Sau l ng bà, còn th y m y t gi y gói bánh mì màu n c cà bay xà qu n trên đ ng r i s n gió đi tao tác. Ông già t t vô quán cà phê chú T B ng, kêu: "M y đ a b ng cho tao năm trăm đ ng trà nóng coi". Có ng i h i, sao b a nay không u ng cà phê, ông Chín Vũ c i c i, l c đ u, c i ti p v i cái v không mu n nói mà thêm nói quá tr i đi:
- Đ dành ti n mua cho c chai đ u th m.

Ông già tr nh tr ng thì thào. C quán r lên c i:

- Già mà còn yêu.

Cu i Mùa Nhan S c

Tác Giả: Nguy n Ng c T
Thứ Ba, 06 Tháng 3 Năm 2012 07:21

- M c yêu thì yêu - ông già c i, v m t s ng s ng không gi n gì ai - Bây thì bi t gì, tình x a đó, mà mình th ng ng i ta mà ng i ta đâu có th ng mình.

C n bình trà, ông già d n t gi y b c năm trăm d i dít ly đ ng lên x p gh i ngay ng n, t n rút trong túi ra x p vé s dày, tr c khi đi ông quay đ u i:

- T i nay i ch tao coi c i ng, nghe bây.
- T i nay tu ng gì, chú Chín?
- L B Hí Điều Thuy n.
- Í tu ng đó hát r i. Hát N a Đ i H ng Ph n đi.
- Bây nói sao tao chi u v y, mà tu ng đó tao có nh mi ng nào đâu.
- Chú c n gì nh , chú toàn đóng vai quân sĩ v i ng i h u không à. Có hát hò gì đâu.

Ông già c i khà khà, quay đi, cái i ng cong cong gù gù t t m t mù.

Ng i trong h m không ai làm ngh vi t văn nh ng đã bi t mình nh cái gì khi đi xa nó, nhi u m, nhi u không th k , nh ng trong đó, ch c ch n nh ti ng hát là đ a ra t nhà Bu i Chi u.

Nh ng con ng i tính t ng ngày qua đ i t lay thêm m t tu i n a, v y mà hát coi cũng ngon lành. Sân kh u là cái hàng ba trông ra sân r ng, lu ng nào tr ng bông sao nhái, bông m i gi thì tr ng, ch tr ng giành cho bà con ng i. Dàn đ n g m cây ghi ta thùng, cây nh cũ mè. Không micrô, ngh sĩ ca b ng gi ng c a tr i cho, nghi p đ i. Đào Ph tám m i chín tu i, đ ng không n i, di n vai gì cũng ng i trên gh , ng i trên gh mà i y roi s i ng a coi i h t bi t. Có b a bà i ca r t nh p, ng i than: "K i u này ch c tui s ng h ng th quá". Bà con trong h m c i cái r n, "s ng t i c đó còn than h ng th n i gì". Ông già Chín không bi t hát hò gì, ch y đi ch y i, lúc thì nh c cái gh cho đào Ph , lúc thì trèo lên thay cái đèn đ t bóng t i thui, kêu quân sĩ đâu thì ông d , ch khi đào H ng hát, ông m i ng i nép vào đám bông i ng đèn nào đó i ng ng i đi, th y đào H ng nh đào H ng, th y đó mà nh đó.

Ông già Chín V u bi t đào H ng t năm bà m i hai m i m t tu i. Bây gi h i gia c nh ông ngày tr c nh th nào, ông ch c i, không nói. N c i nh nhàng trôi trôi, ch ng nh ông không luy n ti c gì. Nghe nói, h i đó, nhà ông giàu có khét ti ng x B c Liêu. Ông là cháu n i đích tôn c a H i Đ ng Nguyên. T nh , gia t c đã dành s n cho ông m t cu c s ng no đ , giàu sang

mà không ph i làm gì, c nhà chi u chu ng. Đ c cái là ông hào s ng, r ng rãi th ng ng i t t m bé. B a cúng đình ông m i gánh hát Sài Gòn v hát ch i. Ông th ng đào H ng t cái giây phút đ u tiên. Ng i đầu mà đ p quá ch ng, đ p t i đ ng tim ng i ta. Đào H ng ch a u ng c n ly trà ông đã h i th ng, không c ng lòng đ c: "V y ch cô H ng có mu n l y ch ng ch a?". Đào H ng c i: "Tôi đã nguy n v i T c đ i theo nghi p hát". Chín Vũ nghe v y, thôi không nói n a, nh ng v m t suy tính đ l m. Hôm sau, khi gánh Kim Tiêu tr l i Sài Gòn, có ông công t b nhà, b phú quý đi theo. Không bi t hát hò, t ng m o c c m ch, nh con, ông không đ c lên sân kh u. Kêu quân sĩ thì ông đ , kêu "bây đầu" ông cũng đ , t i ngày l i h i kéo màn, đ ng c nh. Ăn c m quán, ng s àn di n. C c m y cũng ch u, mi n là ngày ngày đ c nhìn th y đào H ng đi ra đi vô, đào H ng hát. Ông v n th ng khi kh t b o r ng mình b T nh p, ba ông hoàng t Càn, Ch n, Ch t đó, cũng vì đam mê ngh thu t sân kh u mà b cung son, tr n tránh tri u đình, cu i cùng ch t trên cây vông nem đó, th y ch a. Có ng i c i, th ng Vũ b tình nh p ch T gì nh p vô nó n i. Nghĩ l i, t đ có cái g i là ki p tr c, h n ki p tr c ông Chín n bà H ng cái gì đó, l n l m, nên ki p này, ông tr hoài, tr không h t.

Ông Chín đã cùng đào H ng đi qua nh ng năm tháng c c, đ ng cay. Đào H ng có thai, ông b u d a đ u i, ông Chín đ ng ra năn n , bi u: "Em l d i...". Ông b u h i: "C a m y à?". Ông Chín c i: "Đ , c a em ch c a ai". "Ch c không?". Ông b o ch c mà lòng bu n r i, đầu ph i đ a nh trong b ng đào H ng là c a ông. Ông bi t ba đ a nh là ai nh ng không t n nói. Vì đào H ng b o: "Có bi t, xin anh Chín cũng đ ng nói, t i nghi p, nh còn nhi m v , còn công vi c quan tr ng ph i làm". Cô h n yêu ng i ta l m, nên m t m c b o v cho ng i ta. Sau n y, con đào H ng m t tay ông gi , ông b ng. Ông đ y nó kêu ông b ng ba, đào H ng nhìn ông r i n c m t. Đó là s bi u l t m th nh tình đ u tiên mà đào H ng dành cho ông su t hai năm đi theo đoàn Kim Tiêu.

Không khí Sài Gòn b t đ u khê đ c mùi chi n tranh, bu i sáng, ng i quán u ng cà phê mà toàn nghe s c s a t đám quân c nh mùi thu c súng. Cũng m t bu i sáng, ông Chín b c nh sát gô c trói đem đi. Cái th i sao mà b t công, tai bay v g i, quân c nh th y bu n b t ng i ch i cho vui v y. T i nó nghe có ng i t cáo đoàn Kim Tiêu có Vi t C ng n m vùng, coi đi coi l i không th y ai có lý do vô đoàn l nh ông. T i nó h i: "V y đang s ng giàu có đi theo đoàn làm gì?". Ông m c c i thi u đ i u nh n c đái, cái t i n y, mình nói mình l u l c t i vì mình th ng đào H ng ch c gì t i nó tin, t i nó có bi t tình ng i là gì đâu. M i ngày sau, ông đ c th . Ch m i ngày thôi nh ng ph i đ i đ n n a đ i sau ông m i g p l i đào H ng.

Gánh hát rã nhanh, đào H ng không đ i ông v . Nghe bà con bán đ u ph ng, thu c lá trong r p k l i, kếp Th ng Khanh b quân c nh b t, đào H ng ôm con b tr n, l i, ch s v ng cô r i lòng ng i cô yêu lung l c. Ông Chín quay qu t đi tìm, mà ng i thì t n l c đầu đầu. Nhi u lúc ông Chín t h i, làm sao đào H ng có th s ng n i đ n t ng y năm mà không có ông đ đ n m t vai gánh m i.

Sau n y, v nhà Bu i Chi u, có đêm trăng sáng, ng i bên r khoai lang lu c, đào H ng có k chuy n mình. M i ng i chung quanh đ u s t sùi, sao mà hoàn c nh c a nó y h t mình v y cà, h ng l đ i đào hát là ph i v y. Có ng i không l y ch ng cho th a nghi p, có ng i nh đào H ng có con r i, vì mê hát, vì chi n tranh mà g i con cho ng i ta, đ n n c nó không thềm nhìn mình n a. Ông Chín Vũ ng i r u r u, h m h c. "Bi t v y h i đó tui bóp mũi nó cho r i". Đào H ng b o: "Anh Chín đ ng nói v y em th ng nó không h t ch có trách nó bao gi . Có lúc em nghĩ, con nó có nhìn em cũng không ch u, mình nghèo quá làm gì lo cho nó n i h anh?" Bà không bao gi nh c t i Th ng Khanh nh ch a t ng quen bi t con ng i đó trong cu c đ i. Nh ng nh ng n i nh ni m th ng ch c còn day đ t trong lòng làm cho bà qu t queo, tàn héo. Ông Chín gi t mình, cái nhan s c ngày x a đã đi đâu m t bi t r i, r i t nh lòng, mình nh c đầu ch vì nhan s c, v y thì th c m c, đau lòng làm chi.

Đào H ng là ng i duy nh t trong m y ch em nhà Bu i Chi u không bao gi lên sân kh u mà ch a hóa trang, ch a son ph n. Nh ng ngày m i v đây, bi u bà hát, bà l c đ u. Ai tra g n, bà không nói, b y ch em ai cũng nghèo, có ng i có son ph n cũng không dám h i. Ông già Chín đi theo h i hoài, bà nói thi t. Ông đ p con heo đ t, đi ch mua cho bà th i son v i h p ph n bông mai. Xong còn kêu cô bán hàng gói l i, chít bông cho c n th n. Bà c m đ ng, nh ng v m t bu n hiu, "Anh t t v i tôi chi mà t t hoài v y?", làm cho ông Chín cũng bu n. Ông nghĩ: "Mình s ng làm gì t i t ng tu i n y mà không hi u đ c nhau, H ng i là H ng".

Trách thì oan, l m khi ông cũng đâu hi u đ c bà. H ng v n th ng soi cái g ng cũ vi n đ ng có cán đ c m, m t g ng đã l m t m. Ông Chín th y th ng l m, ông lén mua v tráo g ng m i vào ch b c a s r i l y cái cũ c t đi. Bà bi t ngay là ông, bà gi n l m, m t l nh tanh: "Anh tài khôn làm gì, tui đâu có c n g ng m i". Ông c cãi: "Nh ng cái cũ nó m l m...". "M m tui m i thích", bà n t ngang. Không bi t t i sao bà l i có ý thích k c v y.

L n đó, ông già Chín bu n, bu i chi u thôi không còn đón bà đ u h m đ gánh giúp gánh chè v nhà, mà ông v n th ng nói, dù ng n, ông cũng mu n đ đ n cho bà m t đ n đ i. Ông bi t bà còn ch m t cái gì đó, m h l m, ti c là bà không tâm s v i ông. Nghĩ cho c n, b y gi đào H ng cũng nh ngày x a thôi, ng i ta có khác gì đâu mà mình gi n. S ng khép kín, ít nói, ít c i, ít bi u l n i lòng lên m t. Ch trên sân kh u, đào H ng m i th a thuê khóc, th a thuê c i, mà c i sang s ng nh Thái H u D ng Vân Nga v y nghen. Cái c i m lòng m đ ng i ta ra.

Cái b a c nhà Bu i Chi u đ c xe h i đón đi gi T nhà hát thành ph , ông Chín gi nhà. Hôm đó có ông già l i tìm đào H ng. Ông già tóc tr ng nh mây, dáng thong th , ch m rãi, c t

cách sang tr ng th y mà ham. Ông Chín h i ông già kia quen sao v i đào H ng, nghe tr i cũng nh không: "Tôi v i c là ng i quen cũ. Không bi t ngày x a ông đã t ng quen bi t đào H ng? Có à? , thì tôi h i ông nè, cái nhan s c đó làm sao mà ng i ta quên đ c, ha? V a r i tôi đ c báo, th y ng i ta vi t v nhà Bu i Chi u, tôi m ng nh v a s ng đ y, th nào cũng g p đ c c nhân". Ông Chín ng i t n ng n, day day cái chung trà trên tay, lòng b i r i nên nói chuy n tr he: , t i tui th y v y mà đ c lên báo hoài thôi" Đ n lúc khách t giã v , ông Chín cũng không có bi u hi n gì là mình đã nh n ra ng i quen cũ. Th ng Khanh đã già đi (ai mà ch ng v y) nh ng cái phong thái tao nhã ung dung v n nh ngày x a. S ng gió cu c đ i không làm gì đ c ông khi ông đã s ng khác cu c s ng c a nh ng ng i ngh sĩ đ đây, m t cu c s ng không chia ly, kh đau, đ n v t. Ông Chín ch hoài, sao không nghe ông Khanh nh c t i chuy n ngày x a ông và H ng t ng có m t đ a con, ng i ta đ quên v y sao?

Khách ch không đ c, t giã v r i, ông Chín ng i chèm b p ngoài c a rào, nghĩ, r i mình s m t cô H ng m t l n n a, t ng tu i n y còn đ m t nhau mà coi đ c sao. Ông t nh lòng, thôi, bà H ng v ông không thèm nói i đầu.

Không nói nh ng thèm nói, l ng tâm bi u ph i nói, ông Chín b o: "Không bi t cô H ng còn nh Th ng Khanh, nh m i i đây ki m cô" . Đào H ng v a x mái tóc c i c n x xác ra, l ng ng i, tay c m r ng r ng cái đ u tóc m n. Lâu l m, bà m i l áo ngó lên, đôi m t ráo khô "tôi đi gi t b đ ". Ra t i lu n c bà t a ng i vào đó, m t soi xu ng n c b t khóc. c gì n c đ ng trong nh v y đ kh i ph i hi n lên m t nhan s c tàn phai. Không nhìn đ ng sau mình nh ng bà bi t, ông Chín đang ch y theo nhìn mình, bà nói kh : "Mai ng i ta t i đ ng nói tôi đ đây nhen, tôi... tôi không mu n g p". Ông Chín đ ng đó, trong lòng v a m ng (t i cô H ng không mu n g p ch không ph i t i tôi ích k à nhen) v a th t th o th ng bà, ông b o: "Không tránh đ c hoài đâu, cô à, mà có gì ph i tránh né nhau, ng i ta, s ng đ i c t là t m lòng".

Tránh làm sao đ c khi k ch b n cu c đ i đã bày ra m t c nh g p nhau. Ông Khanh g p bà H ng đ u h m, lúc tr i ch ng v ng, khi bà quang gánh tr v . Nhìn th y ông, bà m m c i, gi nón, bà h i: "Nghe nói ông tìm tôi?" Ông Khanh đ ng ch t l ng, ng n ng i ra, lòng ông đau đ n. Đó không ph i là cái nhan s c mà ông nh th ng, ch đ i. Không ph i đào H ng, đ t khoát không ph i đào H ng mà ông đã ôm trong tay p trong lòng, đã t ng che ch , bao b c cho ông nh ng ngày x a cũ.

Có nh ng v đ p không ph i ai cũng nhìn th y đ c. Ông Chín nói v i bà H ng nh v y, ông bi u bà đ ng bu n, bà c i b o: "Tôi có bu n gì đâu", nh ng n c m t bà nh xu ng trong khe. Ng i h m Cây Còng không th y ông già sang tr ng đi xe h i tìm vào nhà Bu i Chi u n a.

B t đ u nh ng c n m a mùa ràn r t trên mái nhà, đ p m m vào hai bên vách đóng b ng thi c cũ. Không th y bà H ng gánh chè ra ngõ, không còn nghe ti ng rao ng t ngào thánh thót mà bu n thi t là bu n c a bà, cũng không th y ông già Chín Vũ ghé quán chú T B ng u ng năm trăm đ ng n c trà.

Đào H ng b nh n ng. Ông Chín th t lòng khi bi t trong ng i bà nhi u b nh nh v y. Bà nh trái b u khô ch còn nh vào chút ch đ i m ng manh c a tình yêu th i son tr làm cái v c ng cáp b bên ngoài. R i cũng t ngày s th t v ng xui cái v th m m a n ng m c ru ng đi. Bà nh c t i cái ch t hoài, đào Ph n t, "tao s ng t i t ng tu i n y mà còn không ch t, bây mà ch t chóc gì".

R m tháng ba, nh th ng l là c hát c a nhà Bu i Chi u. Đào H ng m sát chi u nh ng v n đòi ra hát. Ông Chín v chân mày, tô ph n thoa son cho bà r i dìu bà ra gh . Bà ng i gh mà hát. Bà hát cho Thái H u D ng Vân Nga tr c ng n ngang n n c tình nhà, hát cho nàng Qu nh Nga bên c u d t l a, cho nàng Tho i Khanh hi u th o róc th t nuôi m ch ng, cho nàng Châu Long t o t n nuôi D ng L , L u Bình ăn h c và cho Tô Th trông ch ng hóa đá v ng phu...

Đào H ng hát đ n l m ti ng đi. Bà ng i trên sân kh u g c đ u. Cái gánh n ng tâm t này, không mang n i n a r i. Khi ông Chín dìu bà xu ng gi ng, bà đã hôn mê. Ng i ta hát v cu i cho bà, cho m t ng i ngh sĩ chân chính. Đào H ng đã g p l i r t nhi u ng i thân thu c cũ, bà nghe con trai bà g i má, nghe ba má bà nói lên l i tha th vì đ a con gái đã b nhà theo nghi p x ng ca, l i tha th bà ch đ i ngót năm m i năm ròn rã. Bà sung s ng tr v nhà th u, đ b t chu n chu n đ u trên hàng bông b t, c nh mé m ng...

Bông trang r ng ngoài sân.

... Có l n, ghé quán cà phê chú T B ng, tôi quen v i ông Chín Vũ. Ông Chín ng i g y nhóm, nh thó, nh ng t t b ng, x i l i. Ông nói v i tôi r ng b c đ i đi theo đoàn hát cũng không u ng, b i vì đ i ông th c có ý nghĩa. L n đ u tiên ông đóng đ c vai chính, ng i ta h i vai gì, ông b o vai con c a đào H ng, phút lâm chung c a ng i đàn bà su t đ i ông yêu th ng, ông g i: "Má i!" và th y bà m m c i. Ch v y thôi à.. ch v y thôi. Nh ng t i tr bây thì bi t gì chuy n tình c m c a ng i l n...

Chú ý: Ngôi nhà Bu i Chi u dành cho nh ng ng i c u i mùa duyên s c. ó có m t ông già

Cu i Mùa Nhan S c

Tác Giả: Nguy n Ng c T

Thứ Ba, 06 Tháng 3 Năm 2012 07:21

nói r ng "...t i tr bậy thì bi t gì chuy n tình c m c a ng i l n..."